DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS II. JANUARII.

M. PETRO MARAIS, Doctore Medico, Præſide.

An diluentia, in morbis melancholicis, purgationi præferenda?

MELANCHOLIA fatalis eſt gladius, quo concidunt homines ferè omnes. Non tot jugulant numeroſæ febrium cohortes, quot melancholia. Hoc morbo nihil frequentius, ſanatu difficilius nihil. Hic à mente oriundus ſanguinem venenato inficit acido, mentem mille modis cruciaturus. Homo, quâ parte cæteris animantibus præcellit, eâ ipsâ morborum inſultibus magis patet. Immò, qui vel meditando, vel in artibus ediſcendis vitam collocant ſuam, ii plerumque ſunt infœlicioris valetudinis. Hoſce omnes Melancholia lentè conſumit. Non mœror ſolus, aut labor improbus, aſſiduæque vigiliæ gignunt melancholiam. Illa hæc ab immodicâ lætitiâ, quis credat? & ab otioſâ quiete ortum repetit. Amor vehemens, inſolens cupiditas, invidia, certa ſunt, aut præſentis, aut mox futuræ melancholiæ ſigna. Ab his animi affectibus ſenſim aut ſubitò labaſcit functionum integritas. Scilicet fibrarum robur atque elaterium debilitatur. Earum oſcillationes vitiantur. Motus alterni ſanguinem & parciùs & ignaviùs impellunt, attenuant, elaborant præterlabentem. Hinc omnis corrumpitur ſecretionum ordo. Hinc ſanguis ipſe, languidius actus, ultrò ſpiſſatur, acoremque innumerabilium ægritudinum fontem inexhauſtum contrahit. Quinimmò, hic ſuo volatili balſamico defraudatus, ut iners limus ſtagnat in vaſis. Mirum quot indè ſoboleſcant ſymptomata, quæ miſeros mortales diſtorquent. Mens vanis imaginibus deluditur. Depaſcitur totum corpus omni dolorum genere excruciatum. Qui uni cogitationi ſemper affixus aliquando & diu ſine febre delirat, is melancholicus habeatur. Morbificus humor adhuc deliteſcit in venis. Viſceribus mox ille cohærebit, niſi in eo depellendo quàmprimùm invigiles. Totis igitur viribus ſuccum ablue noxium. Exit ſponte ſuâ ſuccus, quantumvis ſit tenax, ſi ſat benè diluatur. Hæc præferenda ſunt remedia, quæ tutiùs morbum ſanant.

MORBUM hunc ſimplicem ne crede. Gradus ille habet inter ſe longè diſſitos. Succus aceſcens minimis in vaſis, dum vi circuitus abripitur in majora, totam ſanguinis maſſam æqualiter inficit. Hinc primus melancholiæ gradus. Vigente cauſâ, creſcit ſucci depravati moles. Inſpiſſatur ille magis & in vaſis hypocondriacis neceſſariò deponitur. Tunc morbus hypocondriacus dicitur. Proprio nomine atra bilis nuncupatur ultimus melancholiæ gradus. Hic majorem ruinam minitatur. Horrenda per ſymptomata ille ſe manifeſtat. Reverà non accidit, quin, in vaſis hypocondriacis jam fixata compactaque morbifica materies, diu hæſerit. Tunc fiunt ubique obſtructiones, ſtagnans lympha aceſcit, moles ejus aggeritur, extenduntur vaſa, roduntur. Hinc viſcerum abdominis ingens alteratio. Vicinorum ſors non beatior. Reſpirationis organa malè ſe habent. Per conſenſum obruitur caput & inquinatis ſpiritibus, omne genus maniæ ſuboritur. Ægrorum alii ſe vitreos autumnat, neque quidquam tangere audent, ne ipſi confringantur. Alii ſe mortuos credunt, atque ob id ſe omni potu ciboque interdicunt. Hi ſe aliquo membro carere exiſtimant, neque ullo modo eo uti volunt. Illi ſe in bruta mutatos putant. Simili morbo impius Nabucodonoſor olim correptus pecudum more per campos & prata paſturnus oberravit. Quid non efficit tardus & aceſcens ſanguis? quæ ſymptomata, ſi viſceribus ille ſemel inhæſerit!

OPPUGNETUR ab initio tot morborum ferax humor. Radix mali præcidatur. Sed qua ratione id præſtiteris, cave. Succus craſſus atque acore imbutus durum non patitur imperium. Medicamenti vim facilè eludit. Quò tenaciùs partibus adhæreſcit, eò ferociùs, ſi cogitur, ſævit. Curationem evacuantibus, vel quidem leniſſimis, ſi tentaveris; humores ſani & facilè mobiles ſoli expellentur; tenaces verò magis hærebunt. Hinc pejor morbus. Stimulantia, aut valdè ſolventia exhibe. Materies ſubitò ſoluta fiet actis, & impetu magno irruens in tenera hypocondriorum vaſa ea deſtruet. Indè multa & immedicabilia mala. Alterantia, quæ humores vehementer exagitant, non minùs afferunt damnum. In hoc morbo diluentia cæteris præſtant medicaminibus. Confertos ſanguinis globulos dividendo, emolliendoque fibrarum rigiditatem, tutiùs illa melancholiam ſanabunt. Melancholicorum fibræ ſalium aculeis indeſinenter punctæ rigent, & in ſpaſmum maximè propendent, ſanguis ipſe malè cohæret. Pars globuloſa fixioribus imbuta ſalibus areſcit, vehiculumque ſuum lympham exprimit. Lympha ſubtilioribus ſaturata, proindè partibus enutriendis inepta, hùc illùc, per membra dolores latura devagatur. Diluentia hæc ſunt quæ lubricis volubilibus ac globuloſis conſtant particulis. Quid aptiùs, quid feliciùs rigentes fibras laxare, ſolutumque partium ſanguinis vinculum reſtituere poteſt, quam medicamenta, quibus tanta ineſt cum ſanguine affinitas.

QUÆ ſit diluentium cum ſanguine proportio ex utriuſque naturâ abundè patet. Ex indole morbi, quanti ſit momenti in affectibus melancholicis diluentium uſus, facilè dignoſcitur. Sanguis geminâ parte conſtat; alterâ rubrâ, albâ alterâ. Hæc tenuis & lubrica, ſecretoriorum immenſæ tenuitatis ambages permeare apta nata eſt. Illa globuloſa & volubilis admodùm. Utraque, in ſtatu ſanitatis, à ſe ſe invicem non diſtinguitur. Utraque, ſolidorum verberibus æqualiter ſubjecta, perenni circuitu volvitur. At verò in melancholico morbo, eoque ideâ triſti potiſſimùm oborto, conſtringuntur fibræ. His conſtrictis languidè & inæqualiter pulſatur ſanguis. Neceſſariò igitur tardeſcit ille & ſpiſſatur, à tarditate ſoboleſcit aciditas, quæ noxias acquirit vires eundo. Acor cruoris globulos cogit in unum, denſat, indurat. Hi ergò ad motum fiunt inhabiles. Segregantur à lymphâ, in quâ priùs natabant, & ex quâ ſuam mutuabantur volubilitatem. Ecquid, partes ſanguinis morbo diſſociatas, aptiùs conſociare valet, quam diluentia quorum particulæ ſunt ſanguinis particulis miſcendis tenuandiſque tam habiles? Rigent fibræ? quid eas jucundiùs tutiùſque laxabit, quàm liquidum, dulce & ſalibus mergendis idoneum? Diluentia naſcentes arcent ſpaſmos & acorem quemvis obtundunt. Hæc fluida pandendo dividunt, ſolidaque humectando & emolliendo relaxant. Ne credas tamen, diluentium nomine, ſola intelligenda venire potulenta. Polentæ & pulmenta vim eandem obtinent: neque minoris ea ſunt virtutis, quam decocta, ſucci, cremores, ſorbitiones, &c. Hæc, quot quot ſunt, obſtructiones ſenſim ſine ſenſu reſerant, ſolvunt repagula, vincunt obices, facilemque noxio humori ſternunt viam, ut quâ datâ portâ ille ruat.

EFFECTUS tam felices non ſunt à purgantibus expectandi. Si quis purgationi, in affectibus melancholicis, locus concedatur; is ſolùm ſub finem eſto. Fruſtrà clamitant, ejiciendus eſt morbificus humor. Quâ ratione id fieri poteſt, abſque purgantibus. Lenis purgatio ſuccum vix tractabilem ad exitum quaſi invitat. Hæc quem offendit humorem melancholicum amicè propellit. Non irritat excretioni imparatum. His credere verbis, cœcutire eſt. Purgantia non agunt niſi vellicando, irritando, conquaſſando. Hæc ad ſolida pertinent. In eâ igitur, vix autem in humores, purgantia vires ſuas exerunt. Purgatio quas ſublevat partes deterit. Fœneratorum more, illa nocendo juvat. Vix aliquandò corpori, abſque viſcerum diſpendio, prodeſt. In affectibus melancholicis ſemper ea nocet, nedùm aliquandò proſit. Quid iſtud, inquies? tuſſiculoſi, ſputatores, catharroſi ſunt melancholici. Redundant ergò humores ſeroſi, purgatione ſolâ, educendi. Re ipsâ humores ſeroſi redundant: at verò ex eâ duntaxat, quod ii à ſanguinis ſubſtantiâ, vi morbi, non ſecretionis viâ exprimantur. Idcircò ægrotantem eò lædes magis, quò plus ſeri eduxeris. Ut ſejunctæ ſanguinis genuinæ partes in unum coaleſcant; hoc opus hic labor eſt. Unicus tamen hic eſſe debet medentis ſcopus, quoniam ab eo pendet ſanitatis reſtitutio. Id tutò, id jucundè præſtant diluentia. Salia mergendo eorum actionem coercent. Ea ſui liquoris tenuitate compactos, induratoſque globulos evolvunt & explicant. Hi leviores facti, ſuo loco moveri incipiunt, aſſuetumque iter denuò metiuntur. Sanitas tandem à diluentibus reſtituitur, à purgantibus arcetur.

Ergo Diluentia, in morbis melancholicis, purgationi præferenda.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Petrus-Antonius Lepy.
M. Elias Col de Villars.
M. Henricus Beſnier.

M. Joannes Beſſe, Medicus domus Regiæ.
M. Antonius de Juſſieu, Regiæ ſcientiarum Academiæ & Botanices, in Horto Regio Pariſienſi Profeſſor.
M. Joannes-Baptiſta Sylva.

M. Franciſcus Maillard.
M. Petrus-Paulus Guyart, Regii mutilatorum Noſocomii Medicus.
M. Ludovicus Poirier, antiquus Facultatis Decanus, & Regi à ſanctioribus Conſiliis Archiatrorum Comes.

Proponebat Pariſiis FRANCISCUS HALLAYS, Abrincinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. MDCCXVI. à ſextâ ad meridiem.

Typis J. QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi.